

Inhoud

Voorwoord			6
<i>Deel 1</i>	Vooraf		
1.	Waarom Gemeente Groei Groepen?		10
2.	De opzet van de bijeenkomsten		12
3.	Daniël, de dromer die durft		14
<i>Deel 2</i>	Programma's		
	A. Daniël aan het koninklijke hof in Babel		
1.	Durf Daniël te zijn! Opstarten	Daniël 1	19
2.	Daniël weigert mee te eten	Daniël 1	25
3.	God spreekt tot heidenen	Daniël 2	33
	<i>Interview Samuel Lee</i>		39
4.	Machtige rijken vallen om!	Daniël 2	41
	<i>Interview Bianca Boender</i>		47
5.	Durf jij nee te zeggen?	Daniël 3	49
	<i>Interview Cees Dekker</i>		55
6.	Gehoorzaam tot in de brandende oven	Daniël 3	57
7.	Do Event		63
8.	Een waarschuwing uit de hemel	Daniël 4	65
9.	Diep, diep vallen	Daniël 4	73
10.	Is er dan niets meer heilig?	Daniël 5	79
11.	Bidden, driemaal per dag	Daniël 6	87
12.	Een engel in de leeuwenkuil	Daniël 6	95
	<i>Interview Wilma Wolswinkel</i>		101
13.	Do Event		103

	B Visioenen van strijd en hoop		
14.	Visioen van de Mensenzoon	Daniël 7	107
15.	Daniël erkent schuld	Daniël 9	115
16.	Een gezalfde wordt vermoord	Daniël 9	123
17.	Wij zullen opstaan	Daniël 12	131

Deel 3   **Tips en thema's op de achtergrond**

1.	Apocalyptiek in de Bijbel		140
2.	De vier wereldrijken in Daniël		142
3.	Spelregels voor het groepsgesprek		144
4.	Creativiteit in de GGG		146
5.	Bouwstenen voor de praktijk		148
6.	Do Events		149
7.	Triades als groeiversterkers		150
8.	Evaluatievragen		151
9.	Werkblad		154

Programma 1

Durf Daniël te zijn *Opstarten*

De koning gaf opdracht een aantal Israëlieten van koninklijke en voorname afkomst naar zijn paleis te brengen. Het moesten jongemannen zonder lichamelijke gebreken zijn, aantrekkelijk om te zien, rijk aan kennis, ontwikkeld en met een scherp verstand, en bovendien geschikt om aan het hof te dienen.

Daniël 1:3-4

1 Ontmoeting en kennismaking

Misschien is dit de eerste keer dat je meedoet met een Gemeente Groei Groep. Het kan ook zijn dat je al jaren bij een GGG zit. Hoe het ook zij, voor iedereen is dit gespreksboekje nieuw. Openingsvragen kunnen zijn:

- ⊙ Wat vind je leuk om over jezelf te vertellen?
- ⊙ Of: Wat is het mooiste plekje in jouw huis?

2 Lied & gebed

- ⊙ **HH 80** Daniël, Daniël, vertrouw op God
- ⊙ **HH 81** Didn't my Lord deliver Daniël
- ⊙ **HH 379/Opw 128** In my life, Lord
- ⊙ **LB 970** Vlammen zijn er vele

3 Intro op het thema

Daniël, 20 jaar

Ik was nog maar een jongen van 14 jaar oud toen ik uit Jeruzalem werd meegenomen naar Babel, samen met drie andere jongens uit mijn klas. Ik kreeg daar een opleiding om aan het hof van koning Nebukadnessar te kunnen dienen, maar ik deed dat met de grootste tegenzin. Nebukadnessar heeft vreselijk huisgehouden in Jeruzalem... Ik voelde me erg alleen in Babel. Vooral mijn ouders miste ik. Alles was zo anders, de taal, het eten, de goden. In die tijd heb ik veel gebeden, ik deed dan de ramen open naar Jeruzalem. Daarbij gebeurde iets wonderlijks. Het leek wel alsof God vanuit de tempel in Jeruzalem naar me toe kwam. Ik voelde zijn aanwezigheid om me heen. Ik heb toen mijn tegenzin laten varen en ben de koning gaan dienen vanuit de kracht die God me gaf.

- ⊙ Daniël werd gedwongen buiten zijn Joodse 'bubbel' te leven. Hoe is dat bij jou? Vertel iets over jouw leven binnen of buiten je christelijke bubbel?
- ⊙ Vind jij dat je als christen aan niet-gelovigen moet laten merken dat je christen bent? Hoe?
- ⊙ Een Gemeente Groei Groep is een soort christelijke bubbel, waarin christenen elkaar opbouwen. Maar hoe doe je dat? Lees met elkaar het hoofdstuk: 'Spelregels voor het groepsgesprek' (deel 3.3) en bespreek de spelregels met elkaar.

We lezen Daniël 1:6-8

⁶Onder hen waren enkele Judeeërs: Daniël, Chananja, Misaël en Azarja. ⁷Maar de hoofdeunuch gaf hun andere namen; Daniël noemde hij Beltesassar, Chananja Sadrach, Misaël Mesach en Azarja Abednego. ⁸Daniël was vastbesloten zich aan de reinheidsvoorschriften te houden en hij vroeg de hoofdeunuch toestemming zich van de spijsen en de wijn van de tafel van de koning te onthouden.

Markeer met een uitroepteken wat je aanspreekt of opvalt.

Plaats vraagtekens bij wat je bespreken wilt.

4

In gesprek met de Bijbel

Gespreksvragen

1. Wat weet jij van Daniël? Leg een paar kinderbijbels op tafel en sla ze open bij Daniël. Wat valt je op?

2. Lees meer over Daniël op pagina 14. Ontdek je nieuwe dingen?

3. Daniël en zijn vrienden krijgen van de hoofdeunuch andere namen die afgeleid zijn van Babylonische goden. Daniël heet voortaan Beltesassar. Dat betekent: Bel (heidense godheid), bescherm zijn leven. Toch accepteren ze die naamsverandering.

- Hoe zou dat voor ze zijn, denk je, nieuwe heidense namen?
- Heeft het ook voordelen, een naam die past bij het nieuwe land waar je woont?
- Pas jij je makkelijk aan in een nieuwe omgeving? Geef een voorbeeld.

4. Hoe toegeeflijk Daniël was bij zijn naamsverandering, zo vasthoudend weigert hij spijsen te eten die niet rein zijn vanuit zijn geloof. In het volgende programma gaan we daar dieper op in, maar hoe zit het bij ons: zijn er ook christelijke principes die jij niet gauw zult loslaten?

5 **Bouwstenen voor de praktijk**

De koning gaf opdracht een aantal Israëlieten van koninklijke en voorname afkomst naar zijn paleis te brengen. Het moesten jongemannen zonder lichamelijke gebreken zijn, aantrekkelijk om te zien, rijk aan kennis, ontwikkeld en met een scherp verstand, en bovendien geschikt om aan het hof te dienen.

Daniël 1:3-4

We hebben geluisterd naar Gods stem. Wees nu even helemaal stil en luister naar wat de Geest jou te zeggen heeft.

- Wat laat God jou zien? Deel het als je dat wilt.
- Wat ga je concreet doen? Persoonlijk, in je GGG of werk, kerk of buurt?

✍ Schrijf deze concrete actie achter in je boek bij 'Bouwstenen voor de praktijk'.

Bijvoorbeeld

- Ik ga me verdiepen in dit onderwerp en lees de interviews in dit boek.
- Ik ga nadenken over mijn gedrag buiten mijn christelijke bubbel. Waarin pas ik me aan en waarin niet?

6 **Gebed**

Verzamel gebedsonderwerpen die te maken hebben met wat je hebt besproken. Misschien kunnen jullie dit samen bij God brengen.

✓ **Achtergrond**

Vers 6: hoofdeunuch

Hovelingen werden destijds vaak gecasteerd om zo geen bedreiging te vormen voor de koningin.

Vers 6: andere namen

Daniël en zijn vrienden krijgen andere namen. Daniël betekent: 'God is mijn rechter' Chananja: 'JHWH is genadig' Misael: 'Wie is als God?' en Azarja: 'JHWH heeft geholpen'. De vrienden krijgen nu namen die verwijzen naar Babylonische goden. Daniël's nieuwe naam Beltesassar verwijst naar de Babylonische hoofdgod Bel of Mardoek. Dit moet buitengewoon schokkend geweest zijn voor de jongens. Hun Joodse en religieuze identiteit werd hen afgenomen. Toch accepteren ze dit. Hun naamsverandering mag niet ten koste te gaan van hun toewijding aan hun eigen God.

Vers 8: reinheidsvoorschriften

De spijswetten (Leviticus 11 en Deuteronomium 14) zijn een onderdeel van de reinheidswetten van Israël. Reinheid is voor een gelovige Israëliet van het allergrootste belang om in de nabijheid kunnen treden van de heilige God. Bij verontreiniging mag men de tempel niet betreden en zijn er allerlei rituele wassingen nodig om weer als rein beschouwd te worden. De vastbeslotenheid van Daniël om zich aan de reinheidsvoorschriften te houden is dan ook niet zomaar een culinaire voorkeur, maar de beslissing om midden in een heidense omgeving de nabijheid van zijn God te kunnen blijven bewaren. Waarschijnlijk kiest Daniël bewust voor het eten van groenten en het drinken van water, want zo loopt hij de minste kans de reinheidswetten te overtreden.

Triadeteksten

- ⊙ 1 Korintiërs 9:20
- ⊙ Efeziërs 4:17-24

Voor uitleg over Triades zie pagina 150.

